

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ТУРИЗМУ

ВІСНИК

ЛЬВІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ
ЕКОНОМІКИ І ТУРИЗМУ

2/2007

Львів — 2007

Вісник Львівського інституту економіки і туризму: збірник наукових статей. — Львів: Львівський інститут економіки і туризму, 2007. — № 2. — 208 с.

Bulletin of Lviv Institute of Economics and Tourism / Collection of scientific works. — Lviv, 2007. — #2. — 208 p.

Висвітлюються актуальні питання теоретичних і прикладних аспектів, економіки розвитку туристичної індустрії в Україні і, зокрема, в Західному регіоні; аналізуються підходи до створення туристичного продукту й організації спеціальних видів туризму. Особлива увага звертається на вивчення краєзнавства, екологічного супроводу туристичної діяльності та підготовки фахівців для даної галузі.

Для фахівців туристичної галузі, науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів навчальних закладів туристичного профілю.

Issues of current interest of theoretical and practical aspects of economics of the tourist industry development in Ukraine and particularly in Western region are reflected; approaches to design of tourist product and organizing special kinds of tourism are analyzed. Special attention is given to local studies issues, ecological accompaniment of tourist activity and training specialists for the given branch.

For specialists of tourist sphere, scientific and pedagogical workers, post-graduates and students of tourist educational institutions.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

1. Бочан І. О., д. е. н., професор, — головний редактор;
2. Бомба М. Я., д. с.-г. н., професор, — заступник головного редактора;
3. Буряк П. Ю., д. е. н., професор;
4. Губені Ю. Е., д. е. н., професор;
5. Заставецька О. В., д. геогр. н., професор;
6. Михасюк І. Р., д. е. н., професор;
7. Параняк Р. П., д. с.-г. н., професор;
8. Реверчук С. К., д. е. н., професор;
9. Римар М. В., д. е. н., професор;
10. Савчин В. П., д. ф.-м. н., професор;
11. Сокіл В. В., д. і. н., професор;
12. Тринько Р. І., д. е. н., професор, академік УААН;
13. Голубка С. М., к. е. н., доцент;
14. Дольнікова Л. В., к. п. н., доцент;
15. Кончаківський І. В., к. е. н., доцент;
16. Лащик І. П., к. е. н., доцент;
17. Ляшкевич П. А., к. філол. н., доцент — відповідальний редактор

Рекомендовано до друку
вченою радою Львівського інституту
економіки і туризму (протокол № 2 від 31.01.07)

ЗМІСТ

Розділ 1. ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ

<i>Бочан І. О.</i> Системна трансформація економіки України та шляхи подолання кризових явищ	9
<i>Стеців І. І.</i> Моделювання організаційної структури облікового процесу та його значення для здійснення контролю діяльності підприємств	15
<i>Банера Н. П.</i> Проблемні аспекти оподаткування суб'єктів малого підприємництва	19
<i>Гелей Л. О., Городня Т. А.</i> Концепція формування рейтингу підприємства	23
<i>Кишин О. В.</i> Роль демографічних чинників у формуванні економічного потенціалу регіону	26
<i>Лаврентів Л. В.</i> Акцизний збір та його вплив на фінансово-господарський стан підприємств	29
<i>Цегелик Г., Романів І.</i> Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні: теорія і практика	32

Розділ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТУРИЗМОЛОГІЇ

<i>Гайворонюк Н. В.</i> Нові підходи до рекламування туристичного і рекреаційного продуктів (філософсько-методологічний аспект)	37
<i>Макухіна Н. О.</i> Застосування системи інформаційної та збутової логістики в діяльності туристичних підприємств	41
<i>Габрель М. М., Дольнікова Л. В.</i> Туристичний образ України в країнах Європейського Союзу	45
<i>Губені Ю. Е.</i> Європейський досвід та теоретичні засади агротуризму	50
<i>Олех Г. Й.</i> Організація надання туристам окремих видів послуг	57
<i>Коцьо О. Я.</i> Основні підходи до розроблення переліку показників якості життя населення регіону	66
<i>Лильо-Откович З. М.</i> Експертиза творів темпераментного малярства, що перетинають кордон	70

Розділ 3. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Мартин О. М.</i> Залучення інвестицій в економіку туризму в Україні як фактор економічного зростання	74
<i>Біль М. М.</i> Міжнародний туризм як важливий чинник глобалізації світового господарства	79
<i>Завальницька Н. Б.</i> Формування іміджу українських туристичних підприємств на міжнародному ринку туризму	83
<i>Батьковець Г. А.</i> Інвестиційна політика в сфері туризму	87

<i>Гринькевич О. С., Юнко М. М., Мацелюх А. В.</i> Моніторинг професійних знань та навиків менеджерів у сфері готельно-туристичного бізнесу	92
<i>Міколяш Ф. Т.</i> Деякі аспекти аналізу беззбитковості сільського туризму	97
<i>Липчук В., Котлінський В.</i> Особливості маркетингової діяльності в агротуризмі	102
<i>Липчук Н. В.</i> Шанси і бар'єри розвитку агротуризму	105

Розділ 4. КРАЄЗНАВСТВО, КУЛЬТУРА І ТУРИЗМ

<i>Сокіл В. В.</i> Усна історія Львова (До 750-річчя заснування міста)	108
<i>Цимбала О. С.</i> Культурологічна спадщина Миколи Голубця	115
<i>Луців Н. В.</i> Вироби народних художніх промислів та можливості їх використання в туристичному бізнесі	121
<i>Сокіл Н. В.</i> Топоніми як важливе джерело для формування світогляду туриста-краєзнавця (за матеріалами с. Тухлі та повісті І. Франка «Захар Беркут»)	124
<i>Лепісевич П. М.</i> Біженці та примусове виселення українців Галичини в роки Першої світової війни 1914–1916 рр.	129

Розділ 5. РЕКРЕАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ І РЕАБІЛІТАЦІЯ

<i>Рожко І. М., Дідович А. П., Безручко Л. С.</i> Медико-біологічна функція рекреації	134
---	-----

Розділ 6. ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИНДУСТРІЇ ТА ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЇ

<i>Боднар І. Р.</i> Проблеми розвитку інформаційної інфраструктури	137
<i>Дідович І. І., Дідович А. П.</i> Обґрунтування можливостей пріоритетного стимулювання у сфері виробництва екологічно чистої продукції	140
<i>Бомба М. Я., Дмитрова О. С., Бомба М. І.</i> Екологічні проблеми та формування екологічної культури на початку ХХІ століття	144
<i>Дудяк Р. П., Стручок Н. М.</i> Характеристика інформаційно-маркетингового середовища у сфері туризму	152
<i>Караван Ю. В., Осадчук Т. Ю., Токар Ю. С.</i> Організаційна формалізація засадничих принципів Екологічної Конституції Землі	155
<i>Гулянич Р. С., Рожко І. М., Яремчишин А. А.</i> Напрямки розвитку інфраструктури для активного туризму	160
<i>Березівський З. П., Східницька Г. В.</i> Розвиток агротуризму як напрямку аграрного бізнесу в Прикарпатті	164
<i>Лисевич М. В.</i> Використання об'єктів культурної спадщини і природно-заповідного фонду Тернопільщини для розвитку туризму Тернопільської області	167

 Розділ 7. АУДИТОРІЯ

<i>Рибак-Гуляк О. Б.</i> Розвиток комунікативної компетенції у студентів спеціальностей «Туризм», «Готельне господарство»	174
<i>Онаць О. М.</i> Використання аудіовізуальних технічних засобів фахової тематики як мотивація у вивченні іноземної мови професійного спрямування	178
<i>Дольнікова Л. В.</i> Інтеграція та диференціація змісту фундаментальних дисциплін у професійній школі як педагогічна проблема	181
<i>Гльканич К. І.</i> Порозрядні логарифмічні аналого-цифрові перетворювачі	186
<i>Пілат Л. І.</i> Мотивація як новий підхід у викладанні іноземної мови професійного спрямування у неспеціалізованих вищих начальних закладах	189
<i>Фастовець О. О.</i> Екологічна складова змісту спецкурсу «Організація транспортних подорожей та перевезень»	192
<i>Капаціла В. І.</i> Реалізація міжпредметних зв'язків у туристичних походах	199

Розділ 7. ПОДІЇ. ІНФОРМАЦІЯ. РЕЦЕНЗІЇ

<i>Ляшкевич П. А., Стоколос-Ворончук О. О.</i> Народнопоетичний образ Львова	203
<i>Василишин Т. М.</i> Науково-теоретична конференція «Український шлях в НАТО і Європейський Союз»	205

Цимбала О. С.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНА СПАДЩИНА МИКОЛИ ГОЛУБЦЯ

У статті розкрито основні віхи життя Миколи Голубця, відомого галицького краєзнавця, історика, мистецтвознавця та публіциста, ім'я якого несправедливо забуте в історії української культури першої половини ХХ століття. Подано коротку характеристику його творчих зацікавлень та наукових інтересів.

Українські землі після завершення Першої світової війни зазнали значних потрясінь. Закінчилися повним крахом всі ідеї і прагнення українців на самоствердження себе як окремої незалежної держави на політичній арені світу. Реальність була дуже далекою від ідей, оскільки українські землі опинилися в руках чотирьох держав, а надій на швидке возз'єднання не залишалось. Тому, так чи інакше, потрібно було пристосовуватись до нових умов життя.

Гострою залишалася ситуація в Східній Галичині, де українська і польська спільноти ніяк не могли поділити сфери впливу. Українська інтелігенція, що найбільше гуртувалася навколо НТШ, намагалася всіляко відстоювати інтереси свого народу. Одним із способів активізації національної свідомості часто ставало звернення до минулого, апеляція до історичних прав народу. Саме тому активного розвитку набирають краєзнавчі дослідження, які мали на меті продемонструвати давні традиції українського народу, підтвердити його історичні права і минулу славу. Плеяду українських істориків-краєзнавців міжвоєнного періоду репрезентували І. Крип'якевич, М. Кордуба, С. Томашівський, археолог-краєзнавець Я. Пастернак та інші.

Одним із представників цієї епохи був і М. Голубець — галицький краєзнавець, історик, архівіст, мистецтвознавець, публіцист, редактор, поет і прозаїк першої половини ХХ ст. Сьогодні його ім'я несправедливо забуте в історії української культури, проте свого часу він був знаний не лише у вузьких наукових колах. Його багатогранна постать була відома у мистецькому, науковому та публіцистичному середовищах, а за активну громадську діяльність його поважала громада міста [12:3].

Як пишуть сучасники, М. Голубець репрезентував «рідкісний тип універсаліста», що своїм небуденним талантом, великою ерудицією та вантажем свого всестороннього знання охоплював обрії науки і культури, історії та архівознавства, краєзнавства та мистецтвознавства, літератури, критики, публіцистики... [12:3].

Проте, слід зазначити, що постать М. Голубця та його науковий доробок ще практично не дослідженні. Короткі дані про його особу можемо знайти в сучасних історичних довідниках та енциклопедіях [6; 7; 8; 14]. Узагальнену інформацію щодо культурологічного доробку М. Голубця подає дослідник В. Качкан в одному із розділів книги «Українське народознавство в іменах» [10:219–232]. Окремий аспект поетичної творчості висвітлює письменник І. Гушак у своєму дослідженні «Плеяда заборонена, призабута» [5:148–164]. Дуже цікавою і оригінальною є робота львівського дослідника Я. Гнатіва про містечко Миколаїв, що на Львівщині, у якій автор описує дитинство М. Голубця [1:13–53]. Також знаходимо короткі відомості про нього у згадках його сучасників. Фактично цим і вичерпується вся інформація про М. Голубця. Проте така колоритна й багатогранна постать потребує повернення з небуття, а його творчий доробок вимагає наукової оцінки та переосмислення.

Народився М. Голубець у Львові 15 грудня 1891 р. Його родовід на основі багатьох метричних та архівних документів докладно виводить львівський дослідник Ярослав Гнатів у своїй роботі «Кам'яна господиня», в якій окремий розділ присвячено саме дитячим рокам Миколи Голубця. Автор описує дитинство майбутнього дослідника на основі аналізу автобіографічного твору «Люде і блазні». Я. Гнатів відтворює середовище, в якому

формувався М. Голубець, змальовує картини з його життя та зображує реальних людей, які часто ставали героями окремих творів автора.

Юнацькі роки М. Голубця проходили у Львові. Саме тут він здобув гімназійну освіту, а пізніше навчався на філософському факультеті Львівського університету. Також слухав лекції у Краківській академії мистецтв та у Віденському університеті [6:169], проте воєнні події заставили його самотужки закінчувати освіту [13:5].

М. Голубець з юнацьких років брав активну участь у громадській діяльності, був членом «Пласту». На початку Першої світової війни, 28 липня 1914 р. став добровольцем Легіону Українських січових стрільців. Тут служив у своєрідній формації УСС, яка була фактично літературно-мистецьким гуртком, що виник на фронті у Коші і Вишколі легіону. В цьому підрозділі — Пресовій квартирі служили письменники, музиканти, художники та фотографи [14:64].

Навіть в часі війни М. Голубець не переставав займатися культурно-просвітницькою роботою, у зв'язку з чим був відправлений за скеруванням СБУ у грудні 1914 р. до табору військовополонених українців у Фрайштадт. Тут за його ініціативою було створено хату-читальню, згодом організовано таборовий театр, налагоджено видання таборового часопису [2:383]. Завдяки проведеній роботі серед полонених українців відбувалося пробудження національної свідомості, піднімався волелюбний дух українського народу.

В історичні дні листопада 1918 р. М. Голубець вже боронив Львів з крісом у руці. Після Листопадового чину 1918 р. став чотарем (командиром взводу) новоствореної Української Галицької Армії. Брав участь в українсько-польській війні 1919 р., зокрема у боях під Львовом на Янівському відтинку [11:3].

Після завершення війни М. Голубець плідно працював у різних царинах наукового, літературного, культурного життя. Був членом комісії Наукового товариства імені Т. Шевченка у Львові з історії мистецтва, одним з організаторів Асоціації незалежних українських митців. Працював викладачем у львівських гімназіях, не полишаючи при цьому активної громадської діяльності.

Творчий шлях М. Голубець розпочав в 1909 р., коли опублікував свою першу поетичну збірку «Фрагменти» (Львів, 1909. — 47 с.), яка відзначалася сміливістю думки та свіжістю слова. Один із віршів цієї збірки «Ой нагнувся дуб високий», покладений на музику М. Гайворонським, увійшов до репертуару популярних стрілецьких пісень [7:214].

Наступна збірка «Бувають хвилі» (Львів, 1910. — 64 с.) сповнена філософських мотивів та роздумів на соціальну тематику. В основі подальших збірок «Моя весна» (Львів, 1912. — 43 с.), «Із чужини далекої» (Відень, 1915. — 64 с.) також домінує філософсько-соціальна проблематика. Поема «Мойсей безумний», вміщена в однойменній збірці (Львів, 1914. — 79 с.), стала спробою автора віднайти зміст істинного людського поклонання, сенсу життя. Прообразом Мойсея у поемі виступає І. Франко.

Після опублікування цих збірок М. Голубець займався перекладацькою діяльністю, дещо віддаляючись від поетичної творчості, хоча його поезії ще довго заповнювали сторінки галицьких газет, журналів, альманахів. Знайомлячись зі світовою літературою, молодий дослідник проявив ініціативу та здійснив вартісні переклади іноземних творів, зокрема окремі роботи Г. Гауптмана («Затоплений дзвін», два видання), Г. Ібсена («Бранд», «Пер Гюнт»), уривок з п'ятої дії «Фауста» Й.-В. Гете, «Пантрис» Г. Гардта, «Падуанська графиня» О. Вайльда (опублікована у кількох номерах журналу «Життя та мистецтво», який виходив у 1920 р.) та ін.

Розпочавши творчий шлях як поет-прозаїк, М. Голубець з часом сформувався як публіцист та науковець. Впродовж з 1919 до 1941 рр. він видавав та редагував понад 14 періодичних видань, активно заповнюючи їх своїми статтями, дослідженнями, розвідками на різну тематику. Серед основних журналів, газет, альманахів, до виходу в світ яких був

причетний М. Голубець, можна назвати наступні: «Життя та мистецтво» (1920 р.), «Маски» (1923 р.), «Неділя», «Нове слово», «Українське мистецтво», «Час», «Світ», «Шляхи», «Наш прапор», «Новий час», «Наші дні» та ін. Також М. Голубець співпрацював у газеті «Діло», активно дописував до часописів «Волинська неділя», «Жало», «Наш рідний край», «Учительський альманах», «Терем», «Громадська думка», «Ілюстрована Україна», «Українське слово», «Вперед», «Стара Україна», «Українська думка».

Тривалий час М. Голубець співпрацював у видавничому центрі І. Тиктора, де редагував серію книг, яка виходила у світ під назвою «Українська бібліотека».

Будучи уже поважним журналістом, М. Голубець все частіше починає пов'язувати свою роботу з науковими дослідженнями. Плідно працював він у галузі історії українського мистецтва. Відомі його дослідження «Українське мистецтво. Вступ до історії» (1918 р.), «Українське малярство XVI–XVII під покровом Ставропігії» (1920 р.), «Галицьке малярство» (1926 р.), «Український килим» (1936 р.) та ін.

Перу М. Голубця належать книги і статі про українських художників, починаючи від Аліпія і Петра Рутенського та закінчуючи своїми сучасниками — Олексою Новаківським, Модестом Сосенком, Оленою Кульчицькою, Павлом Ковжуном, Олександром Архипенком та іншими.

Проте М. Голубець — мистецтвознавець, публіцист не поступався перед М. Голубцем — краєзнавцем та істориком. З 1927 р. він починає публікувати свої краєзнавчі дослідження з історії галицьких міст та рідного Львова. Одна за одною виходять в світ книги «Теребовля», «Безл–Буськ–Звенигород», «З історії міста Сокаля», «Перемишль», «Княжий Галич». Частина досліджень М. Голубець публікував у періодичних виданнях, зокрема у 1934 р. в тижневику «Новий час» було опубліковано серію статей про Станиславів (сучасний Івано-Франківськ).

До кожного свого краєзнавчого дослідження автор робить інтригуючий вступ, що змушує читача перегортати сторінку за сторінкою. Після короткої довідки про сучасний стан, розташування та наукове дослідження історії міста, автор поринає в минуле, в часи його заснування, характеризує топографію того часу і подає детальний опис політичного, соціального та культурного розвитку древнього града.

Рік за роком, століття за століттям дослідник розповідає про важливі події в історії кожного містечка, відображує їх в контексті загальноукраїнських та світових подій, демонструє вплив української громади на соціальне становище міст і т. д.

Особливу увагу М. Голубець приділяє опису визначних архітектурних споруд містечок. Лаконічно говорить про їх історію, функціональне призначення та сучасний стан. Як правило, всі свої дослідження автор супроводжує наочним ілюстративним матеріалом. Особливо важливими є його дослідження з огляду не те, що він описував сучасний йому стан та уклад містечок міжвоєнного періоду, а друга світова війна значно змінила топографію краю. Тому на папері зафіксовано цінні факти, які зберегли автентичні реалії довоєнного часу.

Однією з найулюбленіших ланок історико-архівних досліджень для М. Голубця було львовознавство в усіх його проявах. Сліди минулого пересувалися щоденно перед його очима у рідному місті, і, мимоволі, вивчаючи одну пам'ятку давнини за іншою, з'являлися науково обґрунтовані історичні розвідки та дослідження. Так поступово М. Голубець став істориком Львова.

Однією з найцікавіших і новаторських на той час була праця «Львів. Провідник», що умовно складається з двох основних розділів: Історія Львова від найдавніших часів та власне сам «Провідник» [3].

Перша, велика за обсягом і багата за змістом та ілюстраціями частина, знайомить читача з архітектурним обличчям Львова. У коротенькому вступі автор описує ключові

архітектурні пам'ятки окремих епох, створюючи таким чином тло для детального опису історії та культури міста.

Княжий Львів — так називає дослідник розділ роботи, в якому подає історичну довідку про обставини заснування міста, аргументуючи їх археологічними знахідками. Ряд наступних розділів описують львівську архітектуру в історико-краєзнавчому розрізі — починаючи від найдавніших церков, монастирів та костелів, закінчуючи околицями та сучасними вулицями міста.

Окремі розділи присвячено політичній історії Львова, воєнним перипетіям 1918–1919 рр., активним учасником яких був сам автор. Історична частина завершується подіями 1919 р., коли основні позиції у Княжому граді було втрачено разом з надією на швидке відродження українського Львова.

Дуже цікавою є друга частина книги — Провідник по Львову. Порівняно з першою, ця частина коротша за обсягом, проте багата корисною інформацією. За її даними жителі та гості міста могли без труднощів знайти основні міські, громадські та культурні установи. Зокрема знаходимо в переліку бібліотеки, музеї, театри, інші культурно-освітні інституції, професійні організації, крамниці, лікарні, адвокатські контори та багато іншого. Перелічені установи часто представлені в путівнику приватними особами, тому ця інформація може стати в пригоді дослідникам соціально-економічної історії міста.

Загалом книга «Львів. Провідник» є досить цікавою, змістовною, відзначається оригінальною композицією. Однак, на жаль, дане дослідження є маловідоме, навіть дослідникам історії Львова, тому вимагає належної фахової оцінки.

Чимало публікацій М. Голубець присвятив окремим віхам історії міста. Зокрема в праці «Слідами Хмельницького по Львові» (1928 р.) [4] аналізуються всі відомості про час перебування гетьмана у місті. Приступаючи до опису та аналізу подій, пов'язаних із облогою міста, М. Голубець подає історіографічну оцінку діяльності Б. Хмельницького і його ролі в історії України. Незважаючи на те, що вже зроблено «цінні причинки» і аналіз окремих моментів воєнно-стратегічної і політичної «творчості» Хмельницького, автор стверджує, що українські дослідники ще не розробили «синтези», яка б змогла наблизити великого гетьмана до сучасної автору української умовності.

Різні аспекти історії рідного міста М. Голубець висвітлював у періодичних виданнях. Серед найцікавіших статей можна назвати такі: «З життя українського жіноцтва у старому Львові», «Жіночі монастирі у старому Львові», «Клейноди княжого Львова», «Архітектура старого Львова», «Пожежа у Львові 1527 р.» та багато інших.

Описуючи період «Весни народів», дослідник відтворює динаміку подій і настрої суспільства на фоні Львова. Відтворює епізоди з життя міста та саме місто у вихорі революційного запалу.

Демонструючи свій хист документаліста в історичних нарисах «Гей, видно село», «Рік грози і надій: 1914 р.», «Вчорашня легенда» М. Голубець фіксує історичні моменти Львова, визначні та маловідомі сторінки з його життя. У книгах поряд із філософсько-аналітичними роздумами міститься багато біографічно-фактологічного матеріалу, пов'язаного із зародженням та розвитком січового стрілецтва.

Також М. Голубець художньо опрацьовував історичні теми, використовуючи свій хист письменника-белетриста. Зокрема побачили світ історична повість «Жовті Води», нарис «Плем'я Чингісхана: Хроніка XII в».

Незавершеним залишився грандіозний задум автора — написати історію українського лицарства як суспільного стану, супроводивши його алфавітним довідником. Автор виконав клопітку науково-аналітичну роботу і зумів сказати переконливе слово про старовинні українські роди та колонізаційні процеси польського уряду. Проте з друку вийшла лише перша словникова частина під назвою «Золота книга українського лицарства» (Львів, 1939).

Підсумком історичних досягнень М. Голубця можна вважати «Велику історію України» (1935 р.), видану у центрі І. Тиктора з передмовою І. Крип'якевича. Книга гарно ілюстрована, написана доступною мовою та охоплює події української історії від давнини до 1923 р.

Дослідники, переглядаючи творчу спадщину, написану пером М. Голубця, висловлюють жаль, чому така талановита одиниця не спрямувала всіх своїх природних задатків, щоб написати велику монографічну працю, яка би закарбувала його ім'я назавжди в пам'яті українського народу, поставила б його в один ряд з визначними творцями епохи. Проте, як пише його сучасник, хто знав обставини, серед яких доводилося працювати галицьким журналістам, той матиме ясну відповідь, чому М. Голубець не здійснив тієї і йому такої близької мрії. Він був завжди там, де треба було заповнити якусь прогалину, відгукувався на всі потреби часу, що хвилювали або повинні були б хвилювати суспільство. І, знаючи свої сили, він писав, не дбаючи про те, чи матиме це «тривку вартість» [13:5].

Саме тому, маючи масу наукових амбіцій і планів, будучи працівником Львівського міського архіву, М. Голубець не забував про громадське життя міста. З вересня 1939 р. він пристосовується до нового ладу в Галичині і стає в проводі культурного та мистецького життя Львова. З його ініціативи створюється Літературно-мистецький клуб. М. Голубець з головою поринає у відновлення духовного життя міста. Але вже кілька місяців опісля, немов відчуваючи швидку смерть, знову з головою поринає в архівно-дослідну роботу і до кінця життя цілими днями просиджує у своїй робітні кустоса Львівського міського архіву, а по ночах працює вдома.

Хоча сучасники пишуть, що М. Голубцеві було загісно у рамках галицько-львівського життя, однак весь свій талант він покладав на дослідження рідного краю та збагачення його культурного життя. Він відгукувався на всі актуальні та болючі питання часу, при потребі звертався до історичних першоджерел, аби аргументовано обґрунтувати свою думку. У статтях він намагався доносити живе слово до української громади, зміцнювати її патріотичний дух, навіть після краху сподівань в 1919 р. Він вірив і мріяв в українське майбутнє, щодня прикладав для цього всі свої сили, невтомно працюючи на історичній та публіцистичній ниві.

Дуже багато задумів та наукових напрацювань М. Голубець не зміг реалізувати через важку хворобу і швидку смерть.

Акцентуючи увагу на творчості М. Голубця — історика і краєзнавця — потрібно пам'ятати про його багатогранні мистецькі зацікавлення та журналістське покликання.

Отож, заслужене, проте забуте історією ім'я М. Голубця слід повертати з небуття, а науковий доробок відкрити для дослідників-українознавців.

Література

1. *Гнатів Я.* Кам'яна Господиня або дитячі роки Миколи Голубця // Я. Гнатів Кам'яна Господиня. — Львів: Місіонер, 2001. — С. 13–53.
2. *Головацький І.* Дещо про Миколу Голубця // Літопис Червоної Калини. Історико-літературний часопис. — 1998. — № 16–18. — С. 383.
3. *Голубець М.* Львів. Провідник. — Львів, 1925. — 165 с.
4. *Голубець М.* Слідами Хмельницького по Львові. — Львів, 1928. — 24 с.
5. *Гуцак І. В.* Підхорунжий Микола Голубець — поет, мистецтвознавець, історик // І. В. Гуцак Плеяда заборонена, призабута. — Львів: Кобзар, 1998. — С. 148–164.
6. Довідник з історії України (А–Я) / За заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. — 2-ге вид., доопр. і доповн. — К.: Генеза, 2001. — С. 169.
7. Енциклопедія історії України: У 5 т. / Т. 2 Г–Д / Редкол.: В. А. Смолій та ін. — К.: Наук. думка, 2003. — Т. 2. — С. 148–149.

-
8. Енциклопедія українознавства: Словникова частина / За ред. В. Кубійовича. — Львів, 1993. — Т. 2: Перевидання в Україні. — С. 408.
  9. Качкан В. А. З етнокультурного поля Миколи Голубця // Українська періодика: історія і сучасність / Доп. та повід. Третьої Всеукр. наук.-теорет. конф. 22-23 грудня 1995 р.; Ред. кол.: М. М. Романюк та ін. — Львів, 1995. — С. 214.
  10. Качкан В. А. На самоті родиться біль і терпіне... (Культурологічний пласт Миколи Голубця) // Качкан В. А. Українське народознавство в іменах: У 2 ч. Ч. 2. Навч. посібник. — К.: Либідь, 1995. — С. 220.
  11. Микола Голубець // Львівські вісті. — 1942. — 21 травня. — С. 3.
  12. Похорони Миколи Голубця // Львівські вісті. — 1942. — 27 травня. — С. 3.
  13. Рудницький М. Невтомний робітник пера // Львівські вісті. — 1942. — 23–26 травня. — С. 5.
  14. Українська журналістика в іменах / За ред. М. М. Романюка. — Львів, 1995. — Вип. II. — С. 64.
-